

**BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH
RPO-601729-X/08/MJ**

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Zespół Administracji Publicznej,
Zdrowia i Ochrony Praw Cudzoziemców

Warszawa,27..... *listopada*
2008 r.

ANALIZY

Pan
Edward LEWCZUK

Dyrektor ~~Łączelny~~
Szpitala Neuropsychiatrycznego im. prof.
M. Kaczyńskiego SPZOZ w Lublinie

ul. Abramowicka 2
20-442 Lublin

1347321

Szanowny Panie Dyrektorze.

Z upoważnienia Rzecznika Praw Obywatelskich, nawiązując do rozmowy przeprowadzonej z personelem Szpitala podczas wizytacji 13 listopada br. oraz w rozmowie telefonicznej z panią Anetą Jantosz (25 listopada br.), na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (tj.: Dz. U. z 2001 r. nr 14, poz. 147 ze zm.) uprzejmie proszę o niezwłoczne przysłanie do Biura RPO następujących dokumentów:

- 1) kopii zarządzenia Dyrektora Szpitala w sprawie przymusu bezpośredniego,
- 2) sprawozdań z pięciu ostatnich kontroli przeprowadzonych przez sędziów na podstawie art. 43 ustawy z 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 1994 r. nr 111, poz. 535, ze zm.)
- 3) wszystkich sprawozdań z wizytacji sędziów penitencjarnych, przeprowadzonych na podstawie art. 33 kodeksu karnego wykonawczego.

Ponadto, na podstawie art. 17 ust. 2 ustawy o Rzeczniku Praw Obywatelskich ustalam termin na dostanie wymienionych dokumentów na 14 dni od otrzymania niniejszego pisma.

Z poważaniem,

Marta
Marta Jank
Radca

T: 30 XI 2008 4

RPO - 601729/08

Notatka z rozmowy telefonicznej

BIURO RZECZNIKA
PRAW OBYWATELSKICH
WPL. 2008 -11- 28
ZAL. NR 1190307

25 listopada 2008 r. rozmawiałam z panią Anetą Janosz (pracownik Szpitala Neuropsychiatrycznego SPZOZ w Lublinie), która poinformowała mnie, że dokumenty, o które prosiliśmy w czasie wizytacji szpitala wysła dopiero po otrzymaniu pisemnego wniosku. Pani Janosz powiedziała również, że zgodnie z poleceniem dyrektora Szpitala dokumenty może przesłać tylko pocztą (a nie faksem).

Martha Junk
Martha Junk
Radca

Eprane 601729

współpracować i udzielać mu pomocy, a w szczególności udzielać Rzecznikowi żądanych przez niego informacji i wyjaśnień. Zwracam się więc do Pana Dyrektora o spowodowanie przyspieszenia dostania wymienionych dokumentów.

Załącznik: 1

DYREKTOR ZESPOŁU

Tomasz Gellert

Szpital Neuropsychiatryczny
Im. Prof.M. Kaczyńskiego
Samodzielny Publiczny
Zakład Opieki Zdrowotnej
20-442 Lublin, ul. Abramowicka 2
tel: (081) 744 – 30-61

Lublin, dnia 05 grudnia 2008r.

SNSPZOZ-L-OPSWZ-B-561-627/08

RPO - 601 729 108

BIURO RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH

WPL. 2008 -12- 17

ZAL. SG NR 1194254

Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich
Aleja Solidarności 77
00-090 WARSZAWA

Zgodnie z pismem z dnia 27 listopada 2008r. RPO – 601729-X/08/MJ przesyłamy protokoły z wizytacji sędziów wizytatorów ds. penitencjarnych Sądu Okręgowego w Lublinie za ostatnie pięć lat, jak również sprawozdania z pięciu ostatnich kontroli przeprowadzonych przez sędziów Sądu Rejonowego w Lublinie oraz kopię zarządzenia Dyrektora Szpitala w sprawie przymusu bezpośredniego.

Dyrektor
Szpitala Neuropsychiatrycznego
Samodzielnego Publicznego ZOZ
Edward Bielecki

T: 30. 01. 2009.

(czekamy na uwagi
dot. notatki)

M

Szpital Neuropsychiatryczny
Im. Prof.M. Kaczyńskiego
Samodzielny Publiczny
Zakład Opieki Zdrowotnej
20-442 Lublin, ul. Abramowicka 2
tel: (081) 744 – 30-61

Lublin, dnia 02 stycznia 2009r.

RPO-601729/08

BIURO RZECZNIKA
PRAW OBYWATELSKICH

WPEŁ. 2009-01-07

ZAL. NR 1797855

SNSPZOZ-L-OPSWZ-B-561-677/08

Szanowny Pan
Tomasz Gellert
Dyrektor Zespołu
Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich
Aleja Solidarności 77
00-090 WARSZAWA

Informujemy, że kopie protokołów pokontrolnych Sądu wraz z zarządzeniem Dyrektora Szpitala Neuropsychiatrycznego w Lublinie w sprawie przymusu bezpośredniego zostały przesłane do Państwa dnia 12 grudnia 2008r. listem poleconym.

DIREKTOR
Szpitala Neuropsychiatrycznego
samodzielnego publicznego ZOZ
Edward Leuczuk
Edward Leuczuk

**BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH**

RPO-601729-X/08/MJ

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Zespół Administracji Publicznej,
Zdrowia i Ochrony Praw Cudzoziemców

10018.4.2
3, 4.1, 1.3, 1.4

Warszawa, dnia 26 stycznia 2009 r.

Pan
Krzysztof GRABCZUK
Marszałek
Województwa Lubelskiego
ul. Spokojna 4
20 – 074 LUBLIN

1361055

Z upoważnienia Rzecznika Praw Obywatelskich przesyłam na ręce Pana Marszałka notatkę z wizytacji Szpitala Neuropsychiatrycznego SPZOZ w Lublinie, przeprowadzonej 13 listopada 2008 r. przez pracowników Biura RPO. Jednocześnie uprzejmie informuję, że Dyrektor Szpitala nie wniósł zastrzeżeń do notatki w określonym przez Rzecznika terminie.

Podczas wizytacji stwierdzono między innymi następujące nieprawidłowości:

1. Osoby przebywające w Szpitalu w ramach wykonywania środka zabezpieczającego i skierowane do zakładu o podstawowym stopniu zabezpieczenia, nie przebywają na oddziałach ogólnych lecz na oddziale psychiatrii sądowej, dysponującej wzmocnionym stopniem zabezpieczenia oraz większym rygorem – co sprzeczne jest z normą określoną w §10 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 10 sierpnia 2004 r. w sprawie wykazu zakładów psychiatrycznych i zakładów leczenia odwykowego przeznaczonych do wykonywania środków zabezpieczających oraz składu, trybu powoływania i zadań komisji psychiatrycznej do spraw środków zabezpieczających (Dz. U. Nr 179 poz. 1854 ze zm.).
2. Na oddziale psychiatrii sądowej wprowadzono niezgodny z prawem regulamin - zgodnie z powołanym rozporządzeniem z 10 sierpnia 2004 r., na oddziałach tego typu powinien obowiązywać regulamin stanowiący załącznik do tego rozporządzenia (szczegóły w notatce).

1 - 31.03.2009 r.

3. Liczba personelu zatrudnionego na oddziale psychiatrii sądowej jest zbyt niska w stosunku do wymogów rozporządzenia z 10 sierpnia 2004 r. (szczegóły w notatce).
4. Zastrzeżenia budzi sposób stosowania oraz prowadzenia dokumentacji dotyczącej przymusu bezpośredniego. Zaobserwowano uchybienia w zakresie stosowania izolacji - brak odpowiedniego, bezpiecznego pomieszczenia oraz przypadki, w których izolacji nie potraktowano jako środek przymusu bezpośredniego i nie poddano nadzorowi lekarskiemu. Poważne zastrzeżenia budzi też stosowanie oraz dokumentowanie przypadków unieruchomienia. Chorych nierzadko unieruchamia się w sytuacjach, w których nie zaistniały ustawowe przesłanki zastosowania tego środka, nie zawsze są też uprzedzani o zastosowaniu środka przymusu. Ponadto personel nie dopełnia obowiązku chwilowego zwalniania pacjenta minimum co 4 godziny. W dokumentacji często brakuje podpisów i pieczętek osób zlecających zastosowanie przymusu lub są one nieczytelne.

Personel nie traktuje przytrzymania oraz przymusowego podania leków jako środków przymusu bezpośredniego i nie wdraża przy ich stosowaniu przewidzianym prawem procedur.

Ponadto należy podkreślić, że pracownicy Szpitala posługują się nieaktualnym komentarzem do ustawy z 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. Nr 111, poz. 535, ze zm.), a ich wypowiedzi oraz stosowana praktyka wskazują na niewystarczającą znajomość obowiązujących przepisów regulujących stosowanie przymusu bezpośredniego (szczegóły w notatce).

5. Okna w pomieszczeniach, w których przebywają pacjenci, nie spełniają standardów określonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z 10 listopada 2006 r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać pod względem fachowym i sanitarnym pomieszczenia i urządzenia zakładu opieki zdrowotnej (Dz. U. Nr 213, poz. 1568, ze zm.). Podkreślić należy, że w dniu wizytacji w oknie izolatki, w której przebywała unieruchomiona pacjentka, była wybita szyba. Według słów personelu, szyba wybita została przez tę pacjentkę przed kilku dniami.
6. Korespondencja nie jest doręczana do rąk własnych pacjentów, lecz za pośrednictwem sekretariatu.

7. Pacjenci oddziału psychiatrii sądowej skarżyli się na politykę Szpitala wobec pacjentów uzależnionych od nikotyny. Reguły dotyczące palenia są niejasne – według części personelu całkowity zakaz palenia obowiązuje w całym Szpitalu, według innych – tylko na oddziale psychiatrii sądowej, łącznie z placem spacerowym. Natomiast z regulaminu oddziału wynika, że osoby przebywające na obserwacji mogą palić podczas spacerów. Pracownik Szpitala poinformował wizytujących, że pacjenci uzależnieni od palenia otrzymują bezpłatnie preparaty typu *Nicorette*, podczas gdy z pisemnej skargi jednej z pacjentek wynika, że od pewnego czasu chorym zabroniono kupowania i używania takich preparatów, uzasadniając to zagrożeniem uzależnienia się. Praktyka taka wydaje się sprzeczna z konstytucyjną zasadą równości. Ponadto przyczyną pobytu pacjentów w Szpitalu nie jest ich uzależnienie od nikotyny – dlatego zasadnicze wątpliwości budzi stosowanie leczenia przeciwnikotynowego wbrew ich woli.

W załączeniu przesyłam również kopię Zarządzenia Dyrektora Szpitala nr 14/07. W opinii Rzecznika, regulacje w przedmiocie praw i wolności pacjentów, jako należące do materii ustawowej, nie mogą być dokonywane poprzez zarządzenie, będące aktem kierownictwa wewnętrznego. Dlatego wydawanie zarządzeń w tym przedmiocie przez dyrektora zakładu psychiatrycznego jest nielegalne. Ponadto treść dokumentu jest niezgodna z przepisami powszechnie obowiązującymi, regulującymi stosowanie przymusu bezpośredniego wobec osób z zaburzeniami psychicznymi (szczegóły w notatce).

W związku z powyższym, na podstawie art. 14 pkt 3 ustawy z 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (tekst jedn.: Dz. U. z 2001 r. Nr 14, poz. 147 ze zm.), zwracam się do Pana Marszałka, jako organu założycielskiego Szpitala Neuropsychiatrycznego SPZOZ w Lublinie, o podjęcie w ramach nadzoru działań w celu przywrócenia w wizytowanym zakładzie stanu zgodnego z prawem oraz wyeliminowania uchybień wskazanych w notatce.

Załączniki 2:

DYREKTOR ZESPOŁU

Tomasz Gellert

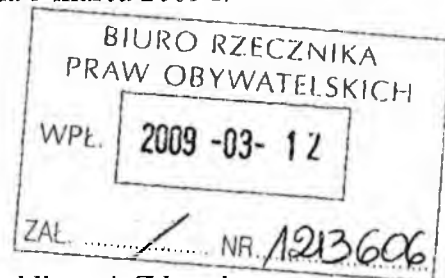
ZARZĄD WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO

20-074 Lublin, ul. Spokojna 4, tel. (81) 44-16-600, fax. (81) 44-16-602; ; e-mail: arkadiusz.bratkowski@lubelskie.pl

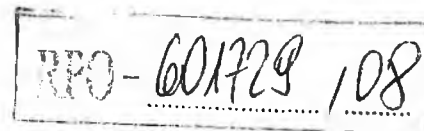
Lublin, dnia 5 marca 2009 r.

OZ.I.MB.0916/10/09

Szanowny Pan
Tomasz Gellert
Dyrektor
Zespołu Administracji Publicznej, Zdrowia
i Ochrony Praw Cudzoziemców
Biura Rzecznika Praw Obywatelskich
w Warszawie

Szanowny Panie

W nawiązaniu do przesłanej notatki z wizytacji w Szpitalu Neuropsychiatrycznym im. prof. M. Kaczyńskiego SP ZOZ w Lublinie z dnia 24 listopada 2008 r. Nr. RPO-601729-X/08/MJ uprzejmie informuje, że Dyrektor Szpitala pismem z dnia 15 lutego 2009 r. powiadomił o podjętych działaniach celem wyeliminowania stwierdzonych uchybień i usprawnienia funkcjonowania w opisanych zagadnieniach.

Dyrektor zobowiązał się do zorganizowania szkoleń dla pracowników z zakresu stosowania przymusu bezpośredniego, przypomniane zostaną pracownikom przepisy, które obowiązują a także omówione będą popełnione uchybienia. Poinformował także o sukcesywnej wymianie okien w pomieszczeniach Szpitala szczególnie tam gdzie przebywają pacjenci, w celu dostosowania ich do Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 10. 10. 2006 r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać pod względem fachowym i sanitarnym pomieszczenia i urządzenia zakładu opieki zdrowotnej (Dz. U. z 2006 r.Nr.213).

Dyrektor jednostki zobligował się także do podjęcia działań mających na celu poprawę pozostałych nieprawidłowości stwierdzonych podczas wizytacji, które wpłyną na sprawniejsze funkcjonowanie Szpitala.

Z poważaniem
CZŁONEK ZARZĄDU
Arkadiusz Bratkowski

Warszawa,15.....kwietnia 2009 r.

**BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH**

RPO-601729-X/08/MJ

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Pan
Arkadiusz BRATKOWSKI

Zarząd Województwa Lubelskiego

Zespół Administracji Publicznej,
Zdrowia i Ochrony Praw Cudzoziemców

ul. Spokojna 4
20 – 074 LUBLIN

1382352

Szanowny Panie

Z upoważnienia Rzecznika Praw Obywatelskich uprzejmie dziękuję za informacje przesłane pismem OZ.I.MB.0916/10/09 w sprawie dotyczącej Szpitala Neuropsychiatrycznego SPZOZ w Lublinie. Jednocześnie, na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (tj.: Dz. U. z 2001 r. nr 14, poz. 147 ze zm.) proszę o ich uzupełnienie, a w szczególności o wyjaśnienie, do jakich konkretnych działań zobowiązał się Dyrektor Placówki w celu rozwiązania następujących nieprawidłowości:

1. Osoby przebywające w Szpitalu w ramach wykonywania środka zabezpieczającego i skierowane do zakładu o podstawowym stopniu zabezpieczenia, wbrew przepisom prawa nie przebywają na oddziałach ogólnych lecz na oddziale psychiatrii sądowej.

2. Na oddziale psychiatrii sądowej obowiązuje niezgodny z prawem regulamin.

3. Liczba personelu zatrudnionego na przedmiotowym oddziale jest zbyt niska w stosunku do wymogów stawianych przez przepisy.

4. Korespondencja nie jest doręczana do rąk własnych pacjentów, lecz za pośrednictwem sekretariatu.

Z powołaniem
Zastępca Dyrektora Zespołu
[Signature]
mgr Agnieszka Adamska-Karska

T: 31 v 2009

5. Wobec pacjentów uzależnionych od tytoniu stosuje się – wbrew ich woli – leczenie antynikotynowe.

6. Dyrektor Szpitala zawarł regulacje dotyczące praw i wolności pacjentów – a więc materii ustawowej – w akcie wewnętrznym (Zarządzenie nr 14/07).

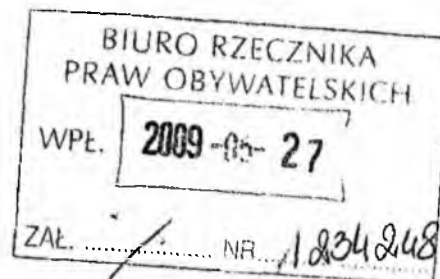

**URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO w LUBLINIE**
Departament Zdrowia i Polityki Społecznej

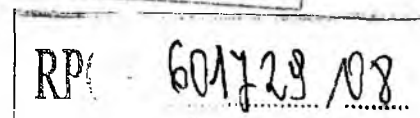
20-010 Lublin, ul. Graniczna 4, tel. (81) 537 16 50, fax. (81) 537 16 36; e-mail: zdrowie@lubelskie.pl

Lublin, dnia 21 maja 2009 r.

OZ.I.MB.0916/10/09

*Szanowny Pan
Tomasz Gellert
Dyrektor
Zespołu Administracji Publicznej, Zdrowia
i Ochrony Praw Cudzoziemców
Biura Rzecznika Praw Obywatelskich
w Warszawie*

W nawiązaniu do pisma z dnia 15 kwietnia 2009 roku znak: RPO-601729-X/08/MJ Departament Zdrowia i Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego w Lublinie zwrócił się do Dyrektora Szpitala Neuropsychiatrycznego im. Prof. M. Kaczyńskiego SP ZOZ w Lublinie z prośbą o uszczegółowienie działań jakie zostały podjęte w celu usunięcia wskazanych nieprawidłowości. Dyrektor jednostki wystąpił z prośbą o przedłużenie terminu udzielenia odpowiedzi do dnia 5 czerwca 2009 roku z uwagi na wiele skomplikowanych zagadnień wymagających konsultacji z Wydziałem Penitencjarnym Sądu Okręgowego w Lublinie. Departament pozytywnie ustosunkował się do prośby.

p.o. Dyrektora
Departamentu Zdrowia i Polityki Społecznej

Zbigniew Orzet

T: 30 VII 2009

URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO w LUBLINIE
Departament Zdrowia i Polityki Społecznej

20-010 Lublin, ul. Graniczna 4, tel. (81) 537 16 50, fax. (81) 537 16 36; e-mail: zdrowie@lubelskie.pl

Lublin, dnia 22 czerwca 2009 r.

OZ.I.MB.0916/10/09

RPO - 601729/08	
BIURO MARSZAŁKOWSKIE WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO	
WPL.	2009-06-25
ZAL.	3/5 NR 1241647

Szanowny Pan
Tomasz Gellert
Dyrektor
Zespołu Administracji Publicznej, Zdrowia
i Ochrony Praw Cudzoziemców
Biura Rzecznika Praw Obywatelskich
w Warszawie

Szanowny Panie Dyrektorze,

W odpowiedzi na pismo z dnia 15 kwietnia 2009 r. o sygnaturze RPO-601729-X/08/MJ w sprawie dotyczącej dostrzeżonych nieprawidłowości podczas wizytacji przeprowadzonej przez pracowników Biura Rzecznika Praw Obywatelskich dnia 13 listopada 2008 r. w Szpitalu Neuropsychiatrycznym im. Prof. M. Kaczyńskiego SP ZOZ w Lublinie, Departament Zdrowia i Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego w Lublinie przekazuje w załączeniu kopię odpowiedzi Dyrektora jednostki wraz z opinią Sędziego penitencjarnego.

Z pozdrowieniami

p.o. Dyrektora
Departamentu Zdrowia i Polityki Społecznej

Zbigniew Orzet
Zbigniew Orzet

RPO - 601720/08

Lublin.2009.06.07

Nr SZNSPZOZ.RP-6/09

do Nr OZ.I.MB.0916/10/09

BIURO RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH	
WPŁ.	2009 -07- 02
ZAL. 2/5	NR 1243528

**Urząd Marszałkowski
Województwa Lubelskiego w Lublinie
Departament Zdrowia i Polityki Społecznej
20 – 010 Lublin ul. Graniczna 4**

Szpital Neuropsychiatryczny im. Prof. M. Kaczyńskiego SPZOZ w Lublinie przedkłada stanowisko do wystąpienia Biura Rzecznika Praw Obywatelskich w sprawie nieprawidłowości występujących w organizacji pracy Szpitala :

- 1) Treść notatki z wizytacji skupia się przede wszystkim na aspektach medycznych wynikających z ustawy „o ochronie zdrowia psychicznego” (Dz.U. Nr 111/1994r poz. 535 ze zm.) z niemal zupełnym pominięciem przepisów związanych z wykonywaniem środków zabezpieczających. Notatka ogranicza się w tym zakresie wyłącznie do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 10 sierpnia 2004r w sprawie wykazu zakładów psychiatrycznych i zakładów leczenia odwykowego przeznaczonych do wykonywania środków zabezpieczających oraz składu, trybu powoływania i zadań komisji psychiatrycznej do spraw środków zabezpieczających, z pominięciem przepisów kodeksu karnego ,kodeksu postępowania karnego i kodeksu karnego wykonawczego, w sytuacji gdy głównym przedmiotem oceny były warunki istniejące w Oddziale Psychiatrii Sądowej gdzie przebywają niemal wyłącznie osoby internowane.
- 2) Wniosek zawarty w punkcie 2 uwag i wniosków pozostaje w sprzeczności z treścią § 3 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 10 sierpnia 2004 r zgodnie z którym zakłady psychiatryczne dysponujące warunkami podstawowego zabezpieczenia zapewniają stały nadzór nad sprawcami przebywającymi w zakładzie oraz posiadają drzwi i okna wyposażone w urządzenia uniemożliwiające sprawcom samowolne opuszczenie zakładu.
Internowani ci nie są umieszczani w salach dysponujących warunkami identycznego zabezpieczenia, jaki istnieje dla internowanych, wobec których wykonywane są środki zabezpieczające w warunkach wzmocnionego zabezpieczenia. Rygory wynikające z wykonywania

- 2 -

środków zabezpieczających nie są też identyczne. Kwestionowane w notatce zabezpieczenia w odniesieniu do internowanych, wobec których wykonywane są środki zabezpieczające w warunkach podstawowego zabezpieczenia istniejące w Oddziale Psychiatrii Sądowej, są wręcz modelowe i rzeczywiście uniemożliwiają samowolne oddalenie się internowanych.

Pozostałe oddziały, na których przebywają zwykli pacjenci, nie dysponują tego rodzaju zabezpieczeniami.

Notatka zupełnie pomija w tym kontekście aspekt wynikający z faktu, że osoby internowane są de facto pozbawione wolności i nie mogą korzystać z identycznych uprawnień, jak pacjenci oddziałów psychiatrycznych. Są to sprawcy, którzy w stanie niepoczytalności określonej w art.31 § 1 k.k. popełnili czyny zabronione o znacznej społecznej szkodliwości i ich wspólne umieszczenie z pacjentami innych oddziałów psychiatrycznych pozostaje w sprzeczności z ideą stosowania i wykonywania środków zabezpieczających.

3)Notatka pomija okoliczności dotyczące legalności pobytu osób internowanych, skupiając się przede wszystkim na kwestiach możliwości palenia tytoniu, stosowania przymusu bezpośredniego oraz sposobu prowadzenia zajęć terapeutycznych, z pominięciem legalności pobytu osób internowanych i ich stanu zdrowia oraz efektu leczenia.

Wyniki wizytacji przeprowadzonej w ramach nadzoru penitencjarnego, w dniach 26 – 27 maja 2008 r wskazały, że legalność pobytu osób internowanych, przebywających na obserwacji oraz tych, wobec których stosowane było tymczasowe aresztowanie w postaci umieszczenia w szpitalu psychiatrycznym nie budziła zastrzeżeń.

4)Kwestia możliwości palenia tytoniu jest uregulowana w ustawie z dnia 9 listopada 1995 r o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz.U. Nr 10/1996 r. poz.55 ze zm.). Zgodnie z art.5 ust.1 powołanej ustawy zabrania się palenia tytoniu w zakładach opieki zdrowotnej, poza wyodrębnionymi pomieszczeniami i odpowiednio przystosowanymi. W Szpitalu Neuropsychiatrycznym, w całej jednostce obowiązuje zakaz palenia. Nie stosuje się leczenia antynikotynowego pacjentów wbrew ich woli.

5)W zakresie doręczeń korespondencji dla osób internowanych zastosowanie mają przepisy kodeksu postępowania karnego, poprzez uregulowanie zawarte w art. 1 § 2 k.k.w.

-3-

Doręczanie pozostałej korespondencji reguluje ustawa z dnia 12 czerwca 2003 r Prawo pocztowe (DZ.U. Nr 189/2008 r poz.1159 ze zm).

Stosownie do art.26 ust.2 pkt.6 ustawy przesyłka może być także wydana ze skutkiem doręczenia kierownikowi jednostki lub osobie fizycznej przez niego upoważnionej, jeżeli adresatem przesyłki jest osoba fizyczna przebywająca w jednostce, w której ze względu na charakter tej jednostki lub powszechnie uznawany zwyczaj doręczenie przesyłki adresatowi jest znacznie utrudnione lub niemożliwe.

Przesyłki pacjentom doręcza Poczta Polska. Nie można więc mówić o naruszeniu prawa przez Szpital Neuropsychiatryczny w zakresie doręczania przesyłek pocztowych.

6)Odnośnie stosowania przymusu bezpośredniego uwaga dotycząca nieprawidłowości w zakresie zlecenia jego zastosowanie przez pielęgniarkę pozostaje w sprzeczności z uregulowaniem zawartym w § 9 ust.3 rozporządzenia Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 23 sierpnia 1995 r w sprawie sposobu stosowania przymusu bezpośredniego (Dz.U. Nr 103/1995 r poz. 514). Pielęgniarka jest również uprawniona do podjęcia decyzji o zastosowaniu przymusu bezpośredniego.

7)Zatrudnienie na Oddziale Psychiatrii Sądowej powinno wynosić w przeliczeniu 1 : 2, ale na tym Oddziale przebywają też pacjenci o podstawowym zabezpieczeniu.

W przyszłości Szpital Neuropsychiatryczny przewiduje przebywanie w tym Oddziale pacjentów wyłącznie o wzmocnionym zabezpieczeniu.

Wtedy podejmie się działania mające na celu dostosowanie zatrudnienia.

8)Zarządzenie Nr 14/07 Dyrektora Szpitala zostało uchylone.

9)§ 3 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 10 sierpnia 2004 r w sprawie wykazu zakładów psychiatrycznych i zakładów leczenia odwykowego przeznaczonych do wykonywania środków zabezpieczających oraz składu, trybu powoływania i zadań komisji psychiatrycznej do spraw środków zabezpieczających (Dz.U. Nr 179/2004 poz.1854 ze zm) stwierdza , że osoba wobec której realizowany jest środek zabezpieczający w warunkach wzmocnionego zabezpieczenia , ma obowiązek przestrzegać ustalonego w zakładzie regulaminu.

- 4 -

Wynika z tego , że regulamin nie jest jedynym aktem określającym kwestie związane z regulaminem pobytu tych osób. Stanowi on zatem określony wzorzec , którym należy posługiwać się przy tworzeniu regulaminu.

Szpital Neuropsychiatryczny nadmienia ponadto, że przedstawione wyżej zagadnienia były przedmiotem konsultacji z Sądem Okręgowym w Lublinie. Stanowisko Sądu przedkładamy w załączeniu.

Szpitala Neuropsychiatrycznego
Samodzielnego Publicznego ZOZ

Barbara Lewczuk

RPO 601729/08

PREZES
SĄDU OKRĘGOWEGO
w Lublinie

Lublin, dnia 19 października 2009 r.

VI Pen 445/09

BIURO RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH	
WPE.	2009 -10- 26
ZAL.	NR 1270830

BIURO
RZECZNIKA PRAW
OBYWATELSKICH
W WARSZAWIE

W odpowiedzi na pismo z dnia 25 września 2009 roku nr RPO – 601729 – X/08/MJ/TG, uprzejmie informuję, że w związku z informacją przekazaną przez pozostający w nadzorze penitencjarnym Sądu Okręgowego w Lublinie Szpital Neuropsychiatryczny im. Prof. M. Kaczyńskiego SPZOZ w Lublinie, poleciłem sędziemu penitencjarnemu VI Wydziału Penitencjarnego i Nadzoru nad Wykonywaniem Orzeczeń Karnych sporządzenie opinii dotyczącej „Notatki z wizytacji” w części związanej z wykonywanymi środkami zabezpieczającymi.

Z uwagi na rozbieżności wynikające z dotychczas przeprowadzanych przez sędziego penitencjarnego w ramach nadzoru nad legalnością i prawidłowością wykonywania środków zabezpieczających związanych z umieszczeniem w zakładzie zamkniętym w trybie Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 26 sierpnia 2003 roku: „w sprawie sposobu, zakresu i trybu sprawowania nadzoru penitencjarnego” /Dz. U. Nr 152, poz. 1496/ wizytacji oraz ustaleń poczynionych przez pracowników Biura Rzecznika Praw Obywatelskich, uznałem za celowe sporządzenie opinii.

Tym niemniej podkreślenia wymaga, że sporządzenie przedmiotowej opinii miało służyć jak najlepszemu wykonywaniu środków zabezpieczających, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami, nie zaś podważaniu ustaleń poczynionych przez Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich.

Niewątpliwie spostrzeżenia pracowników Biura Rzecznika Praw Obywatelskich i sędziego penitencjarnego będą częstokroć rozbieżne z uwagi na

różnice wynikające z formy nadzoru prowadzonego przez sędziego penitencjarnego. Nadzór penitencjarny w zakresie środków zabezpieczających określony w § 3 cyt. wyżej rozporządzenia nakazuje przede wszystkim skoncentrowanie się na aspekcie legalności umieszczania i przebywania sprawców w zakładach psychiatrycznym oraz ich zwalniania, co nie oznacza, że pozostałe określone w powołanym przepisie kryteria nie stanowią kontroli w ramach nadzoru. Należy jednak zaakcentować, że niezależnie od tego, jaki organ przeprowadza wizytacje w Szpitalu Neuropsychiatrycznym, wszystkim zależy na tym, by jednostka działała jak najlepiej i każda z poczynionych uwag powinna służyć realizacji tego celu.

Prezes Sądu Okręgowego
w/z

Jerzy Rodzik
WICEPREZES